

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia stycznia 2010 r.

**Pan
Marek Stanisław Kubica
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Szczecinku**

LSZ-410-66-05-09
P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Szczecinku, zwanym dalej Inspektoratem, kontrolę realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń w latach 2008 – 2009 (do 30.09.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Doktorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia działania Inspektoratu obejmujące realizację programu zwalczania choroby Aujeszkiego w stadach trzody chlewnej na terenie powiatu szczecineckiego.

1. Inspektorat od dnia 27 maja 2008 r. przystąpił do realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkiego (AD) u świń, wprowadzonego przez Radę Ministrów rozporządzeniem z dnia 19 marca 2008 r.²

Przystępując do realizacji programu Inspektorat nie posiadał rozeznania co do rzeczywistej liczby stad trzody chlewnej na terenie powiatu szczecineckiego. Liczbę stad objętych programem ustalono w oparciu o dane uzyskane w Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Szczecinie zawarte w Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (SIRZ), informacje od sołtysów oraz rejestr podmiotów

¹ Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz.U. Nr 64, poz. 397 ze zm.)

nadzorowanych prowadzony w Inspektoracie na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt³ (uozz).

W toku kontroli stwierdzono różnice pomiędzy liczbą stad trzody chlewnej ujętych w SIRZ i w prowadzonym w Inspektoracie rejestrze podmiotów nadzorowanych. Według danych SIRZ na terenie powiatu w dniu 5 listopada 2007 r. (Inspektorat nie posiadał danych na 1.01.2008 r.) było 224 stad, tj. o 24 więcej niż ujęto w rejestrze Inspektoratu (200 stad). W informacji pobranej w trakcie niniejszej kontroli⁴, OR ARiMR stwierdził, że na dzień 1.01.2008 r. w powiecie zarejestrowanych było 325 stad. Natomiast w wyniku wizytowania wszystkich gospodarstw na terenie powiatu w ramach programu zwalczania AD, badaniami (I próbkowaniem) objęto 275 stad.

Wobec tych rozbieżności Inspektorat podejmował działania mające na celu uaktualnienie posiadanych danych o liczbie stad, m. in. zwracał się do organów samorządu terytorialnego i innych podmiotów, a także kilkakrotnie do posiadaczy trzody chlewnej, informując o obowiązkach w związku z prowadzonym krajowym programem zwalczania AD. Właściciele stad nieujętych w rejestrze wzywano do złożenia zgłoszenia wymaganego postanowieniami art. 5 ust. 1 pkt 2 uozz. Na skutek tych poczynań liczba zarejestrowanych gospodarstw w rejestrze PLW wzrosła z 200 w grudniu 2007 r. do 283 w listopadzie 2009 r.

2. Działając w trybie art. 16 ust 1 pkt 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej⁵ Pan Inspektor wyznaczył lekarzy weterynarii, nie będącymi pracownikami Inspektoratu, do realizacji programu, którzy spełniali wymogi określone w § 2 pkt 1 i 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r.⁶ W decyzjach administracyjnych określono rodzaj i zakres czynności.

Środki finansowe na realizację przez Inspektorat w latach 2008 – 2009 programu zwalczania choroby AD wydatkowane były zgodnie z obowiązującymi zasadami⁷, a rozliczenia kosztów dojazdów dokonywano według aktualnych stawek⁸.

3. Realizując program zwalczania choroby Aujeszkiego na terenie powiatu w okresie od maja 2008 r. do czerwca 2009 r. podczas 3-krotnych badań pobrano łącznie 10.613 prób krwi.

³ ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342

⁴ w trybie art. 29 pkt 2 lit. f ustawy o NIK

⁵ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 ze zm.

⁶ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby nie będące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób (Dz.U. Nr 89, poz. 860 ze zm.)

⁷ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywane czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz.U. Nr 178, poz. 1837 ze zm.)

⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Wszystkie pobrane próby zostały zbadane przez Zakład Higieny Weterynaryjnej w Szczecinie, Oddział w Koszalinie (ZHW), co zostało potwierdzone przesłanymi do Inspektoratu arkuszami wyników badań. We wszystkich przypadkach, z wyjątkiem trzech, wykazane zostały wyniki badań (test ELISA) jako ujemne.

Po uzyskaniu wyniku dodatniego z ZHW, potwierdzonego powtórным badaniem przez Państwowy Instytut Weterynarii w Puławach, PLW decyzją z dnia 13.10.2008 r. nadano stadu (liczącemu 98 sztuk trzody), status stada zakażonego wirusem choroby AD i zgodnie z pkt 3.3.4. programu zwalczania AD, nakazano natychmiastowy ubój świń w gospodarstwie. W pozostałych przypadkach w oparciu o stosowne wyniki tych badań wydano decyzje o nadaniu stadom statusu urzędowo wolnych od choroby Aujeszkiego.

Analiza terminowości wydania decyzji o statusie stada po pobraniu krwi przeprowadzonym w czerwcu, lipcu i listopadzie 2008 r. oraz styczniu i lutym 2009 r. wykazała, że w wymienionych miesiącach 2008 r. decyzje wydano w okresie od 7 do 55 dni, natomiast w wybranych miesiącach 2009 r. decyzje wydano w okresie od 7 do 63 dni od daty otrzymania sprawozdań przez ZHW w Koszalinie.

Zbadane przemieszczanie zwierząt w październiku 2008 r. i lutym 2009 r. wykazało, że zwierzęta przemieszczano ze stad posiadających status stada wolnego. Również stada do których je przemieszczano, spełniały warunki wynikające z ww. programu zwalczania AD. Przemieszczenia zwierząt odbywały się po wymianie korespondencji w przedmiotowej sprawie pomiędzy powiatowymi lekarzami weterynarii, i po wystawieniu przez lekarzy weterynarii świadectw zdrowia.

W badanym okresie świadectwa zdrowia dla świń, wystawiane były przez lekarzy weterynarii wg wzoru zawartego w instrukcji nr GIWz.400/AD-1/08 GLW z dnia 24.06.2008 r. W oparciu o Instrukcję nr GIWz.400/AD-1a/09 z dnia 13.07.2009 r., w sprawie wystawiania świadectw zdrowia dla świń w obrocie krajowym, Powiatowy Lekarz Weterynarii dokonał zmiany wzorów świadectw po ich otrzymaniu w dniu 15.07.2009 r. i zaewidencjonowaniu jako druki ścisłego zarachowania.

Stwierdzono przypadki opóźnienia w wystawianiu świadectw zdrowia według nowego wzoru. Stwierdzono m.in., że lekarz T. H. wystawił świadectwo wg nowego wzoru po raz pierwszy w dniu 1.10.2009 r. (ostatnie świadectwo wg starego wzoru wystawił 22.09.2009 r.), lekarz T. P. wystawił świadectwo wg nowego wzoru po raz pierwszy w dniu 14.10.2009 r. (ostatnie świadectwo wg starego wzoru wystawił 19.09.2009 r.), natomiast lekarz I. A. wystawiła świadectwo wg nowego wzoru po raz pierwszy w dniu 14.10.2009 r.

4. W sprawozdaniach miesięcznych z realizacji programu zwalczania choroby AD składanych do Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w okresie od maja 2008 r. do

września 2009 r. stwierdzono przypadki różnic pomiędzy danymi wykazanymi w tych sprawozdaniach a raportem sporządzonym w systemie Serpiw. Na przykład w czerwcu 2008 r. - sprawozdanie ujmowało dane I próbkobrania - 178 zbadanych stad i 1.474 zwierząt, tj. o 18 stad i 82 sztuki mniej niż w raporcie w systemie Serpiw. W lipcu 2008 r. – w sprawozdaniu ujęte zostały dane I próbkobrania - 73 zbadanych stad i 503 zwierzęta, tj. o 16 stad i 82 sztuki więcej niż w Serpiw. Analogiczne rozbieżności danych stwierdzono również w okresie od sierpnia do listopada 2008 r. oraz od stycznia do marca 2009 r. Stwierdzono również przypadki przekazywania do WLW w Szczecinie danych dla celów monitorowania realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego z opóźnieniem od 1 do 7 dni.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o prawidłowe ewidencjonowanie zdarzeń w systemie Serpiw.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora w terminie miesiąca od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.